

Erhverv 15.08.2015 kl. 15:10

Hvem siger, at autister ikke kan skabe fremtidens teknologi?

AF [RENE DEICHGRÆBER](#)

It-virksomheden Actura har med succes ansat en flok autister. Den største udfordring er faktisk, at de er utrættelige og ferieforskrækkede.

Mathias og Emil står foroverbøjede ved en lasercutter, der kan skære træ ud i millimeterpræcise modeller, når først de to unge mænd på 29 og 26 år er færdige med maskinen. Det kræver blot, at de små spejle sidder rigtigt i forhold til hinanden i kassen, så laserstrålen ikke flyver forvirret rundt.

Derfor forsøger de to medarbejdere hos Actura i det nordlige Aarhus igen og igen at få strålen til at ramme et bestemt punkt på et lille stykke papir ved at flytte en anelse på spejlene. Sådan har de stået i en time, og sådan kunne de sikkert stå hele dagen, hvis firmaets direktør - Morten Olesen - ikke afbrød seancen i det smalle rum for at storprale af sine ansatte.

Mathias og Emil er ikke normale i ordets oprindelige betydning. De er autister og er ankommet til Actura i et praktikforløb på den treårige uddannelse AspIT. Før i tiden talte uddannelsen blot et par snese elever, nu er der flere hundrede af dem, og det fortæller både noget om AspIT's succes og udfordring i disse år.

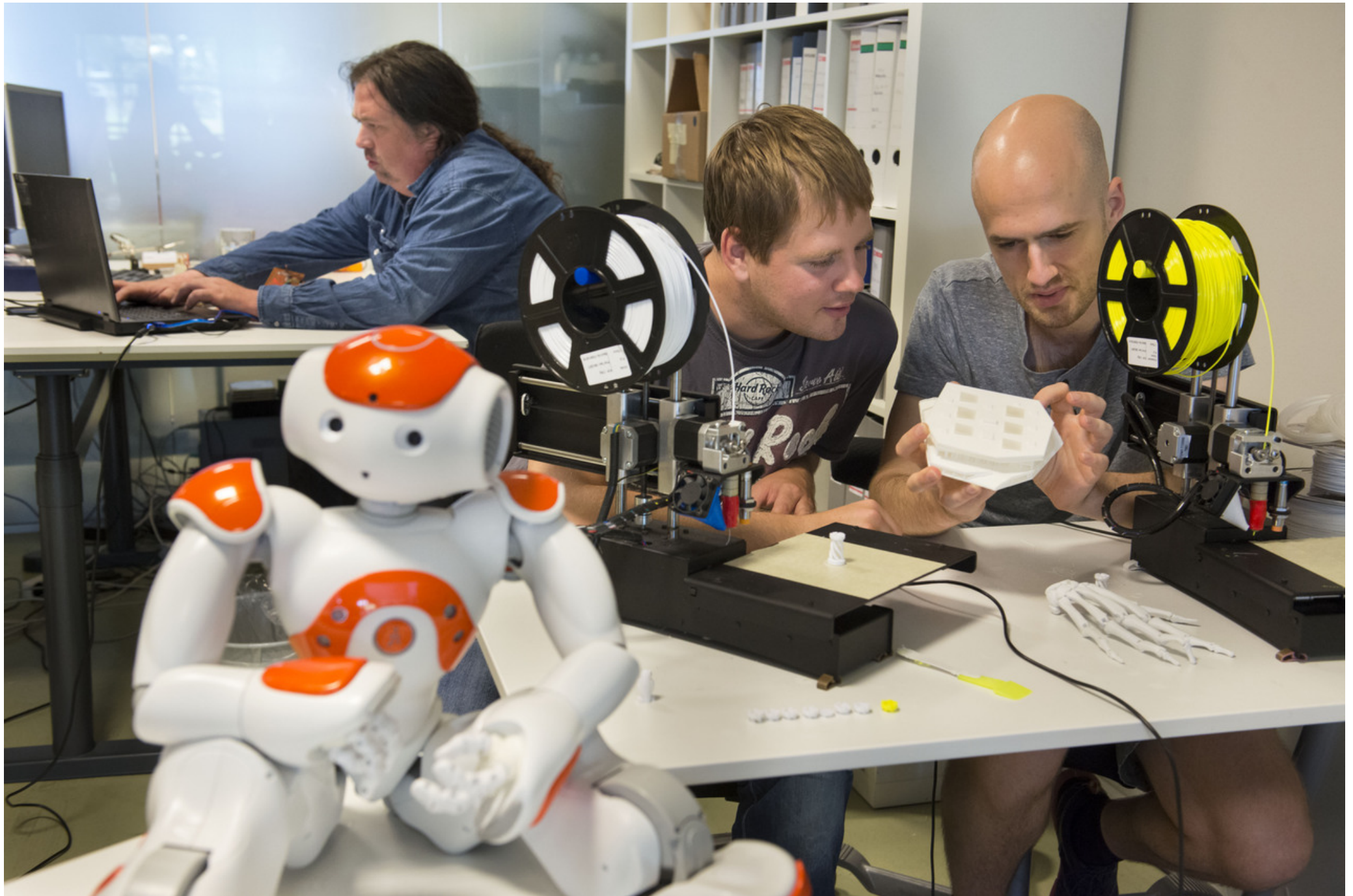
Som navnet antyder går AspIT ud på at koble folk med Aspergers Syndrom - altså autister - sammen med it-undervisning, fordi de ofte har et helt særligt talent for at spille, programmere og udtrykke sig digitalt.

»De bor nærmest i teknologien. De forstår konceptet,« siger Morten Olesen, og det er, hvad Acturas samarbejde med AspIT drejer sig om: at finde ud af, hvad autisterne er dygtige til frem for at hæfte sig ved alt det modsatte.

Samarbejdet blev indledt i 2012, da AspIT's praktikleder henvendte sig til Acturas nabovirksomhed, hvilket straks fik Morten Olesen til at gå ham i møde. Direktøren er meget nysgerrig af natur og foretrækker at stå op eller at skifte plads under møderne, han er en mand, der betragter sig selv som både opfinder og udfinder og har skabt en virksomhed i samme stil.

Således består Actura af en lys og bred gang med en masse åbne kontorfløje, der adskiller sig så meget fra hinanden, at det minder om forskellige arbejdspladser. Det er det sådan set også, for den innovative virksomhed er bygget op omkring projekter og idéer, der stikker i alle retninger. Et af projekterne går ud på at fremstille helt enkle 3D-printere og lasercuttere. Et andet at dygtiggøre sig i Nao-robotter. Et tredje at sprøjtstøbe mikro- og nanoteknologi i plastik.

Artiklen fortsætter efter billedet...

Fælles for nogle af projekterne er, at de henvender sig til folkeskolen, hvor 3D-printere snart indfinder sig i sløjdløkalet. Fælles for andre projekter er, at de er sjove og fascinerende.

»Jeg har ikke en lille ramme, hvor autisterne bare passer ind. Nej, jeg har en stor ramme, hvor alt kan ske, og hvor forskellige ting slår gnister, når de bliver slået sammen. Det er idealisten i mig, der driver det. Men det er også vigtigt for mig, at vi skaber noget med værdi,« siger Morten Olesen.

Det sidste er værd at lægge mærke til, for Actura får ikke offentlige støttekrone for hverken at have en håndfuld autister i praktik eller at ansætte dem bagefter. Derfor er det ikke kun social velgørenhed, men noget, der skal kunne tjene sig selv ind. Samtidig er Acturas forretning langt mere flyvsk end AspIT's øvrige samarbejdspartnere, hvilket blot bekræfter uddannelseslederen Ole Bay Jensen i, at autister sagtens kan trives nogle steder, hvor arbejdsdagene ikke er en tro kopi af hinanden.

»Det er ikke Reva, vi befinder os i. Det er en virksomhed, der skal lande noget på bundlinjen,« forklarer Ole Bay Jensen på Morten Olesens kontor med udsigt til det kunstige vandløb, der snor sig rundt om bygningen.

»Jeg er selv uddannet datalog og kender godt det der med at sidde ved et program, der ikke fungerer. På et eller andet tidspunkt er jeg nødt til at stoppe fejlsøgningen, for jeg kan simpelthen ikke mere. Autister bliver ved. De er utrættelige,« siger uddannelseslederen og fortæller, at autister også er dygtigere end os andre til at søge viden og gå systematisk til værks.

»It er noget særligt i den sammenhæng, fordi autisterne sidder i et meget lukket og beskyttet miljø foran skærmen, hvor de virkelig kan fordybe sig i tingene. Samtidig foregår kommunikation skriftligt, hvilket de ofte foretrækker, fordi det er kontrollerbart. De kan lade være med at svare eller tænke sig lidt mere om,« siger Ole Bay Jensen.

Artiklen fortsætter efter billedet...

Autisters evne til at blive ved og ved med at arbejde i detaljen kan dog også være en udfordring, fordi deres kolleger er nødt til at fortælle dem, at deres krop behøver mad, væske, hvile og ferier fra tid til anden.

Andre autister kan ikke mærke kulde eller varme og glemmer måske tilmed alt om deres personlige hygiejne. Men det lærer de på uddannelsen, der holder til på 10 forskellige lokationer i landet og foreløbig har sikret 80 pct. af eleverne en varig beskæftigelse.

En af succeshistorierne er Mathias, som oprindeligt fik at vide, at han skulle indstille sig på førtidspension. I stedet blev han Acturas første elev fra AspIT og er nu fastansat i virksomheden.

»Hvis jeg har noget at tage fat i, fungerer det fint for mig,« siger Mathias og koncentrerer sig atter om lasercutteren og de små spejle.

Over for ham står Emil, som er elev, men ikke er afskrækket af fast arbejde.

»Jeg tror, at det går rigtig godt. Jeg har jo ikke så meget at sammenligne det med,« smiler Emil.

Derfor må han stole på direktøren, når Morten Olesen hylder sit hold af autister og deres entusiasme.

»Det, de er gode til, er de som regel rigtig gode til.«